

Unul dintre metișii din colonie, Didrik, e vâslaș de caiac și le arată drumul. Se află la câteva lungimi de barcă în fața lor și vâslește cu padelele fără să scoată un sunet. Bjerg și-ar dori să stea el în caiac, să se străduiască puțin mai mult, să-și încerce puterile, să înainteze pe apă și să fie liber. Dar n-a învățat niciodată să vâslească un caiac. A încercat de vreo două ori, însă era mai să se înece. Se spune că dacă nu înveți asta când ești copil, nu ești niciodată sigur într-o asemenea ambarcațiune. E posibil să fie adevărat. Didrik pare în orice caz că este una cu caiacul, înaintează plutind, iar apele se despart tăcute.

Polițistul Bjerg stă față în față cu vâslașele. Ele lucrează în armonie deplină, apucă vâslele și se leagănă înainte și-napoi. La finalul fiecărei apucături de vâslă, fac o mișcare puternică din încheieturile mâinilor, și barca țopăie înainte cu o smucitură, iar cei doi pasageri, el și Falck, își leagănă ușor bustul. Lamele vâslelor lasă valuri mici pe apă, înaintează dansând ca niște titirezi. Le urmărește cu privirea. Pe urmă se uită la vâslașe, se distrează privindu-le îndelung, pe fiecare în parte. Lor nu le place asta. Sunt ca animalele, gândește el, nici lor nu le place să te uiți la ele, cel puțin nu câinilor, poți provoca un câine să te atace privindu-l fix în ochi. Dar femeile acestea sunt foarte blajine. Dumnezeu știe dacă sunt la fel ca toți oamenii pe sub zdrențele alea de blană. Ca alte femei. Ar vrea să afle. Au părul strâns în creștet și legat cu șireturi împodobite cu perle de sticlă pestrițe. Picioarele lor, în cizme de piele, se sprijină de cadrul transversal de pe fundul bărcii, vede cum femeile dau puțin din picior la fiecare apucătură de vâslă și ridică puțin bancul transversal. Stau câte două spate-n spate. Obrajii sunt mari, suprafețe lucioase doldora deasupra unor pomeți înalți, gurile sunt mici, dinții – stricați dar nu putreziți, mai curând șlefuiți de la rosul de ciolane. În partea de sus a corpului poartă haine diforme, dar câteva curele de piele intersectate fac să li se distingă pieptul, fără să pară provocator în vreun fel, te uiți la ele ca la orice lucru obișnuit. Se spune că se spală în propria urină. Lui i se pare că arată destul de curat. Aproape apetisant. Te binedispui dacă te uiți la ele.

„Domnule polițist Bjerg“, spune Falck din nou, de data asta puțin mai tăios.

Își dă seama că a luat iar pușca și că lovește ritmic cu ea de butoiul cu pulbere. Rânjește jenat și o pune deoparte. „*Pardonnez-moi*“, zice el. A învățat puțină franceză la bordul unor nave mari.

„Dă-mi pușca“, zice Falck.

„E pușca mea.“

„E a Camerei de Comerț. Dă-mi-o. Ca să scapi de ispită.“

I-o întinde peste capetele vășlașelor. Falck o ia. Amândoi sunt în picioare, barca se clatină puțin. Polițistul se așază la loc, dar Falck rămâne în picioare și scrutează orizontul. Pe urmă femeile încep să cânte. Vocile lor pițigăiate, metalice, străpung măduva și oasele.

„E cam târziu pentru o călătorie în district“, zice el.

„Cum adică?“ întrebă Falck.

„Vine toamna. Poate să ningă oricând.“

„O să apucăm să facem ce avem de făcut“, zice Falck.

Se uită în jurul lui. Zărește fumul de la casele din colonie și o parte din bordeiele de turbă ale băștinașilor. În stânga lor sunt câțiva munți abrupti și negri, în dreapta e un arhipelag cu insule joase, iar departe, pe uscat, se zăresc câteva vârfuri muntoase acoperite cu zăpadă. Se întreabă dacă acolo o să meargă.

Ceața încă persistă în golfuri și în umbră. Stâncile parcă sunt învelite în material textil subțire sau tul. Asta îi amintește de moarte. Există oameni care își trăiesc toată viața acolo, se gândește el. Nu poate să înțeleagă asta absolut deloc.

Rasmus Bjerg are douăzeci și doi de ani. E cel mai tânăr bărbat din colonie. Provine de prin zona Horsens, tatăl lui e țaran liber, dar are cinci frați mai mari și prin aceasta se află la mai multe generații distanță de dreptul de proprietate a pământului, așa că n-a meritat să rămână acasă. A plecat pe mare imediat după confirmare. Primește regulat scrisori de la părinți, de aceea pornește de la premiza că trăiesc, dar nu i-a mai văzut de mulți ani. Odată a navigat pe ruta triumfiară, cu sclavi din Coasta de Aur până în Indiile de Vest, în rest au fost mai mult trasee scurte. E prima oară când se află în Groenlanda. I se pare strâmt și întunecat și închis aici. Îi e dor de marea deschisă, de disciplina de la bord, de camaraderie, debarcarea pe uscat, destrăbălare, de bătaii și scenele emoționante de împăcare, de distanțele lungi și de rutină. Îi e dor de o față pe care o cheamă Ulrikka, pe care nu crede că o s-o mai revadă, dar căreia ar vrea să-i scrie, dacă ar putea să pună vorbele pe hârtie în chip decent. Știe să scrie, le-a scris părinților, dar niciodată n-a scris unei fete. Poate o să-l ajute preotul, dacă se va hotări să i se confeseze.

Se întinde pe spate și se sprijină de cortul de piele și sacii de dormit care sunt băgați în pupă, brațul îi atârna degajat peste balustradă, degetele creează mici vârtejuri în apa rece. Bărcile sunt încărcate cu mărfuri de negoț grele, printre care zece puști cu cremene, de proastă calitate,

un butoi plin cu praf de pușcă, plumb, forme de turnătorie, fitluri de aprindere și încuietore de cremene, douăzeci de exemplare din Noul Testament tradus în groenlandeză, transportate într-o ladă bătută în plumb, în plus, diferite mărfuri de negoț. Un lucru despre care nici Falck și nici ceilalți nu știu este plicul pe care Rasmus Bjerg îl are în buzunarul de la piept. Conține un ordin de arestare emis de rege, care îi vizează pe Habakuk și soția sa, Maria Magdalene. Negustorul Kragstedt a emis o împuternicire pe numele lui Rasmus Bjerg, prin care acesta are competența să facă ce trebuie făcut, dacă e necesar să folosească forța. Se întrebă cum ar fi dacă ar fi obligat să împuște un alt om. E conștient de faptul că ar vrea să facă asta, fiecare bărbat are un vis secret să ucidă pe cineva, dar pe de altă parte îi e frică de asta. Sclavii mureau pe capete și erau aruncați peste balustrada punții cu stivele, cu aceeași neglijență de parcă ar fi fost conținutul unei oale de noapte, dar niciodată n-a văzut cum e ucis vreun om. Și acum are permisiunea să facă asta. Dacă va fi necesar. E un gând ciudat.

Cântecul femeilor răsună peste apa din fiord, legăturile vâslelor scârțâie în ritm. Îi zâmbesc? Par proaste, rânjesc prea mult, deja s-a săturat de ele. Când cântă, poți vedea tocmai până la omușorul care flutură. Oare există măcar un gând în țestele lor? Vede articulațiile grase ale degetelor încordându-se și relaxându-se în jurul mânerelor de la vâsle, le vede picioarele mici sprijinindu-se. Dacă ar fi cu una dintre ele, care ar fi aceea? Se uită la fiecare în parte. E greu să vezi vreo deosebire. Și sclavele negre erau greu de deosebit, dar asta era probabil din cauză că trăsăturile chipurilor erau parcă șterse de pielea neagră. Aceste femei-eschimos au pielea albă, totuși arată la fel. Smocurile de păr strânse bine parcă le întind fețele, așa că au o expresie hazlie în jurul ochilor, de surprindere constantă. Trebuie să fie ciudat să sâruiți așa ceva, mă întreb ce gust are. N-a făcut asta nici cu sclavele, deși au existat o grămadă de oportunități în această privință, și toți i-au zis c-ar trebui s-o facă, poți să exersezi cu o sălbatică, Bjerg, ca să știi ce să faci când te-oi însura. Dar i-a repugnat. De obicei spăla spațiile de sub punte și nu era o activitate care să stimuleze sentimentele romantice. Aceste femei, care acum stau cu spatele la el și se leagănă înainte și înapoi, nu sunt sclave, nu poți face ce vrei cu ele. Din câte știe el, mai sunt și bune creștine. Cu toate acestea, sunt foarte diferite de el, se deosebesc la fel de mult de el și de fata Ulrikka, la care se gândește în continuare uneori, precum femeile negre ca tăciunile care stăteau ca niște sardine la conservă în cala vasului Fredensborg.

Se leagănă spre nord, capul lui se leagănă, vine miezul zilei, vine după-amiaza, nimic nu se schimbă. Doarme puțin, balansarea capului se propagă în vis, unde se află într-o ambarcațiune care a luat apă, fără ca cineva dintre ceilalți să fi observat asta. Când se gândește să dea alarma, nu-i iese nici un sunet pe gură. Se trezește, își retrage picioarele de pe varangă. Dar e foarte uscat acolo.

Falck strigă ceva la Didrik, arată cu degetul spre uscat. Bjerg cercetează cu privirea. Zărește câteva ridicături pe un câmp, seamănă cu niște mușuroaie înalte de cârțiță. O așezare. Didrik așteaptă să-l prindă barca din urmă, apucă de balustradă. Femeile nu mai vâslesc.

„Nu e nici un om acolo“, zice Didrik, „ar fi timp pierdut, domnule Falck.“

Falck dă din cap aprobând și se privește țintă spre uscat. Bjerg și-ar dori să se ducă acolo, simte o nevoie acută să-și întindă picioarele.

„Mai departe“, zice Falck. „O să avem noi prilej să debarcăm.“

Ies printr-o strâmtoare îngustă care se întinde de-a curmezișul spre nord-vest, pe urmă vin valurile grele rostogolindu-se dinspre marea deschisă. Merg printre câteva insulițe, peisajul devine mai variat. Ici și colo văd case sau resturi de case, dar se pare că nu există nici un om acolo. În sfârșit debarcă pe o insulă. Dispare fiecare pe după câte o piatră, pe urmă se adună cu toții mai înspre uscat. Didrik le spune ceva femeilor și ele încropesc un foc și fierb ceai în care înmoaie pesmeți. Polițistul Bjerg se aruncă pe iarba-neagră și le studiază. Fiecare primește un pachet cu cuburi de zahăr. Femeile vorbesc cu voce joasă între ele. Obrajii li se umflă de la zahăr. Râsul lor îl enervează.

După ce-au băut ceaiul și-au mâncat pesmeții, bărbații se duc de-a lungul țărmului și văd urme de oameni, câteva urme de cort, câteva case fără grinzi de acoperiș. „Sunt mai mulți ani de când n-a mai locuit nimeni aici“, zice Didrik.

„Au plecat cu toții la profeții ăia?“ vrea Falck să știe.

„O parte“, răspunde Didrik. „Mulți au murit, unii au luat-o spre nord, spre Holsteinsborg sau alte locuri mai mari.“

„Au murit, de ce au murit?“

„Vremuri grele. N-au putut să vâneze nimic. Foamete. Învățătorul n-a auzit vorbindu-se despre așa ceva?“

Lui Bjerg i se pare că simt un ton ironic în vocea bărbatului. Se întreabă dacă ironia e îndreptată asupra capacității precare de supraviețuire a indigenilor sau asupra neștiinței preotului.

Falck scoatește într-un cuptor vechi. „Se pare că au fost nevoiți să-și facă mâncare din haine“, zice el îngândurat.

„E ceva foarte obișnuit printre sălbatici“, zice Didrik. „Ei în fiecare iarnă își mănâncă hainele, în fiecare primăvară trebuie să-și coasă altele.“

„Uf!“ izbucnește Bjerg.

Falck se uită la el. „Domnule polițist Bjerg, foamea e un profesor sever.“

„Vă rog să mă scuzați, domnule preot“, zice Bjerg, „dar mi se face scârbă la gândul de a-mi mânca încălțăminte, chiar dacă numai picioarele mele au fost acolo.“

Sunt multe morminte pe insulă, însemnate cu oase de balenă sau cu scânduri putrezite. Didrik traduce cuvintele inscripționate pe ele în limba inuită. *Odihnească-se în pace* e popular, și sigur și foarte necesar. Trebuie că băntuie multe suflete neliniștite în acest loc nefericit.

„Oameni botezați, așadar?“ întreabă Falck.

„Botezați și păgâni“, răspunde Didrik. „Moartea are vederea proastă, obișnuim noi să spunem, ea nu vede diferența.“

Falck oftează. Ia un recipient sub braț și urcă pe munte. Ierbarul, i-a spus lui Bjerg. „Îmi place să caut flori și diferite plante și să fac schițe după ele în blocul meu. Așa îmi omor eu timpul.“

Rasmus Bjerg merge spre interiorul ținutului, ajunge puțin mai sus, se întoarce și se uită în urmă. Tabără pare foarte departe, după numai o jumătate de oră de plimbare, barca e doar ca o așchie, oamenii seamănă cu niște gândaci extrem de ocupați. Se ridică fum de la foc. De pe țârm se ridică apa, e aproape ca un perete. Orizontul se află la nivelul ochilor. Ce ciudat! Face mâinile pâlnie, le pune la gură și strigă. Gândacii se opresc, scrutează cu privirea în sus, spre munte, dar nu-l zăresc. Strigă din nou. I se face cu mâna. El se chircește. Descoperit! Râde.

Apoi coboară printr-o vale, mănâncă niscaiva fructe de pădure care cresc în tufișuri și ajunge pe țârm puțin mai la nord de tabără. Acolo se întâlnește cu două dintre femei, care se plimbă și culeg fructe de pădure și ciuperci. Le ocolește în cerc, n-are chef să vorbească cu ele. Nici măcar nu știe dacă înțeleg daneza. Ele își îndreaptă spatele când îl aud, își duc mâna la ochi și se uită după el. Le salută rece și trece mai departe. Pe urmă le aude strigând. Nu înțelege ce spun, dar aude că fac ceva. Se întoarce ezitând. Ele îi fac semn cu mâna. Se duce la ele. Patul puștii îi lovește șoldul.

„Ce vreți de la mine?“ zice el cu severitate prefăcută.

Ele îi spun ceva, îi fac semn să se așeze lângă ele. Una dintre ele fumează dintr-o pipă făcută dintr-o bucată de os perforat de animal.

Fumul miroase a iarbă-neagră și ierburi aromatice. Ea își scoate din gură pipa fumegând și i-o întinde lui. El se așază. Iarba-neagră îl îmbrățișează moale și cald. Capul pipei e fierbinte, ține de port și sugere puțin din el, scoate fumul afară și tușește. Femeile râd. Continuă să sporovăiască, însă nu fac nici o încercare de a-l antrena în conversație. Îl lasă doar să stea acolo și să fumeze. Fumul are un efect molesitor asupra lui, nu-și dorește decât să stea acolo și să asculte flecăreala femeilor care sună ca un pârâu care curge peste pietre, înăuntru, în capul lui. Afară, în largul mării, trece plutind un aisberg. Se gândește că trebuie să fie colosal, mare cât un castel, mare cât palatul alb Christiansborg din Copenhaga, pe care l-a văzut de două ori, ultima oară în ziua în care a fost trimis în Groenlanda. El le face atente la aisberg, arată cu degetul și zice ais-berg. Ele spun un cuvânt pe limba lor, un cuvânt cu un sunet alunecos, *iluliaq*. El încearcă să repete. Ele râd, una dintre ele îl apucă de gură și o scoate mai în afară. *I-lu-li-aq*, zice ea. *I-lu-li-lak*, zice el. Ea dă din cap mulțumită, sau poate disperată.

Se prezintă unul celuilalt. *Rasimusi*, așa îi zic ele. Numele de familie nu i-l pot pronunța deloc, deși, după părerea lui, e cel mai scurt și mai ușor nume de familie pe care ți-l poți închipui. Pe ele le cheamă Rosine și Amanda, așadar nume bune, daneze, pe care le-au primit la botez. Știe că mai au și alte nume, dar poate sunt secrete, poate lor le e rușine de originile lor păgâne. Nu le întrebă despre asta și nici n-ar ști cum să le întrebe, și dacă ar fi vrut.

„Acum ne cunoaștem“, zice el și-i întinde Amandei pipa, „și-atunci suntem aproape logodiți.“

Ele râd amabil, dar sigur nu înțeleg ce zice el.

Pe drumul înapoi îl întâlnește pe domnul Falck, care se întoarce de la activitatea lui botanică. Pare vesel și odihnit după plimbare. Îi arată lui Bjerg schițele. „Uite aici“, zice el și ia o planșă. „Iarbă-de-șoaldină mică. *Sedum annuum*. Ai văzut, domnule polițist Bjerg, înflorește în continuare!“

Bjerg se uită la desen. Falck l-a colorat, o plantă rășchirată și verde, cu zece petale galbene.

„Vezi cum tânjește după lumină, domnule polițist Bjerg? Se întinde spre soare, dimineața e întoarsă spre răsărit, seara spre apus, chiar și-atunci când e înnorat. Poți de fapt să te uiți la plantele acestea ca să vezi unde e sudul. Asta dacă știi ce perioadă a zilei e.“

„Aha?“ zice Bjerg. El se gândește la altceva.